

*Розробив:
Практичний психолог
Лепеха Віталій Геннадійович*

Тренінг «Демократичне лідерство».

- Мета:** 1) ознайомити учасників з характерними якостями особистості лідера;
- 2) формувати лідерські якості учасників тренінгу в ході проведення інтерактивних вправ;
- 3) виховувати лідера в собі, почуття колективізму, вміння правильно поводитись в соціальному середовищі.

Форма проведення: тренінг.

Хід проведення заходу

І. Вступна частина

1. Привітання , знайомство (5 хв.)

Вправа: “Мене звати ...“

Мета: підготувати учасників до роботи, створити комфортну атмосферу і хороший настрій.

Хід вправи:

Учасники сідають в коло. Всі називають свої імена й імена, якими вони хотіли б, щоб їх називали: “Мене звати Віталій Геннадійович, я б хотів щоб мене називали Вітала“. Записуємо імена якими ми хотіли б щоб нас називали на сердечках і кріпимо їх на собі.

2. Інформаційне повідомлення “Лідерство” (5 хв.)

Мета : ознайомити учасників з основними питаннями теми.

Питання:

Сьогодні ми поговоримо про «демократичне лідерство». Зі словом лідер ми часто зустрічаємося в своєму житті: на сторінках преси, по телебаченню, в Інтернеті, в школі, в колективі класу, друзів.

Так хто ж такий лідер на вашу думку? Запишіть на хмаринках декілька слів, які на вашу думку розкривають особистість лідера.

Давайте дізнаємося, кого кожен з вас вважає лідером. Перед вами на дошці людина-особистість. Давайте визначимо її якості. Прошу зачитати, що ви написали на хмаринці і прикріпити на дошці.

Першим почну я:

-лідер – це організатор

(Кожна дитина називає якості особистості лідера і кріпить на дошці)

Ми бачимо, що кожен із вас визначає лідера по своєму, кожна думка є елементом характеристики і отже ми можемо стверджувати: що

“Лідер – це людина-організатор, який веде за собою інших. З його думкою погоджуються. Його слово – закон. Він – керівник.”

Є два види лідерства: ефективний лідер та демократичний лідер:

Ефективний лідер:

- завжди досягне результату;
- піклується про людей, працюючих з ним;
- керівник, який володіє набором прийомів до різних ситуацій.

Демократичний лідер:

- здійснює загальний контроль за діями підлеглих;
- організовує процес проходження групи до спільних цілей і мотивів їх реалізації;
- сприймає думку більшості;
- вважає за найкраще діяти разом з підлеглими – разом легше давати собі раду.

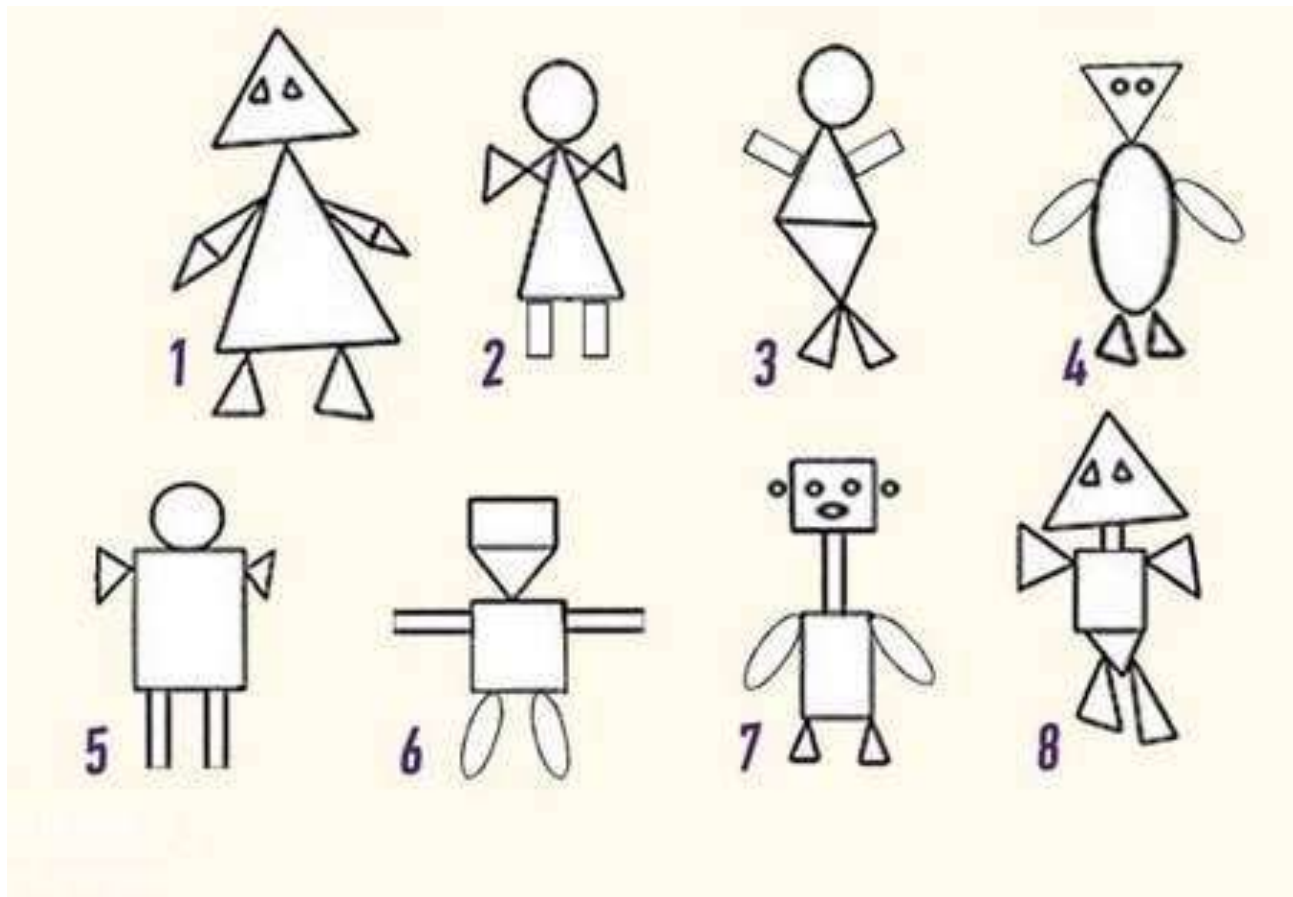
Давайте зараз спробуємо визначити, якими якостями лідера володієте ви.

3. Тест на виявлення лідера.

Мета: виявити лідера у кожному.

Хід вправи:

Погляньте на малюнок та виберіть який вам більше до вподоби. Цифру, яка відповідає малюнку запишіть на своїх сердечках, поряд з іменем.

1 тип – «керівник»

Ці люди мають здібності до організаційної діяльності. Мають дар хороших розповідачів, з високим рівнем мовленевого розвитку. Належать до людей, які добре адаптуються в соціальній сфері.

2 тип – «відповідальний виконавець»

Володіє багатьма рисами типу «керівник», але даний тип людей більш зорієнтований на «вмінні робити справу», має високий професіоналізм, почуття відповідальності, вимогливий до себе та інших, високо цінує правоту.

3 тип – «тревожно-мнительний»

Характеризується володінням різними здібностями та високим рівнем обдарувань – від тонких ручних навичок до літературної обдарованості. За звичай людям даного типу тісно в межах однієї професії, вони можуть змінити її на зовсім протилежну та неочікувану, Мають також хобі, яке по суті є другою професією.

4 тип – «вчений»

Ці люди дуже легко абстрагуються від реальності, наділені «концептуальним розумом», відрізняються здібністю розробляти «на все» свої теорії. Урівноважені, раціонально корегують свою поведінку.

5 тип – «інтуїтивний»

Краще працюють, коли відбувається швидка зміна однієї діяльності на іншу, виступають «адвокатами меншості», за якими нові можливості. Альтруїсти, з образною уявою, яка дає можливість займатися технічними видами творчості.

Виробляють свої власні норми моральності, володіють внутрішнім самоконтролем.

6 тип – «винахідник, конструктор, художник»

Часто зустрічається серед людей з «технічною жилкою». Ці люди наділені багатою уявою, просторовим баченням, часто займаються різними видами технічної, художньої та інтелектуальної творчості. Так як і інтуїтивний тип, живуть власними моральними нормами, не беруть до уваги ніякого впливу зі сторони, крім самоконтролю.

Емоційні, захоплені власними оригінальними ідеями.

7 тип – «емоційний»

Наділені підвищеним почуттям співчутливості по відношенню до інших людей, важко переживають жорстокі кадри кінофільмів. Біль та турбота про інших людей для них мають важливе значення, співчуття.

8 тип – «нечутливий до емоційного стану та хвилювання інших»

Є протилежною тенденцією емоційному типу. За звичай не відчуває хвилювань інших людей, або відноситься до них без особливої уваги і навіть підвищує тиск на людей.

Якщо - це хороший спеціаліст, то він може змусити інших робити те, що вважає за потрібне.

Кожен з вас дізнався, якими якостями лідера наділений він. Існує така думка, що працювати в колективі, навіть у колективі одних лідерів набагато краще, ніж самому. Наступну гру ми проведемо в командах. Зараз пропоную вибрати кружечки з різними кольорами. Тепер розсідаємося згідно зі своїм кольором. Кожна команда обирає лідера (капітана).

II. Основна частина

4. Вправа “Намалюй слона” (5 хв.)

Мета: згуртувати учасників до спільної роботи

Завдання1: Кожен учасник з обох команд бере по 1 окремому прутику та зламує їх. Тепер візьміть по 10 прутиків, зв'язаних разом та зламайте їх. (Окремі прутики ламаються легко, а зв'язані дуже важко).

Отже можемо зробити висновок: Легко справиться з кожним окремо, а коли ви об'єднаєтесь, перемогти вас буде практично не можливо.

Але чи завжди ефективний великий колектив? Зараз ми це перевіримо.

Завдання2: капітани команд беруть листок паперу і ручки. А зараз ви за 30 сек, всі разом та одночасно намалюйте слона.

Наступне *Завдання 3*: Капітани ділять команди навпіл і кожна міні-команда за 30 сек також разом і одночасно намалюють корову.

Як ми бачимо, кращі малюнки отримали під час третього завдання. Отже малювати легше в п'ятірках, тобто в міні групах, ніж у великому колективі.

5. Рольова гра “Нарада”. (10 хв.)

А зараз пропоную вам рольову гру: Для гри потрібні з кожної команди по 3 чоловіка. Вам дається така ситуація: До школи завітав спонсор. Необхідно презентувати нашу школу, для отримання коштів на її фінансування. Актив класу зібралися на нараду. Вам необхідно вирішити, яка це буде презентація. На нараду дається 5 хвилин.

(Кожному гравцю видаються картки з роллю.)

КЕРІВНИК .

Ти керівник. Твоє завдання є керівництво нарадою. Нагадуй групі про час тривання зборів. І необхідність однозначного рішення. Старайся заохотити всіх до висловлювання. Слідкуй за тим, щоб всі аргументи та пропозиції були взяті до уваги при прийнятті рішення. Ясно висловлюй свою думку.

ЧЛЕН ГРУПИ 1.

Маєш бунтівний характер. Не погоджуйся і заперечуй все чого може хотіти решта групи.

ЧЛЕН ГРУПИ 2.

Визнач свою позицію і дотримуйся її, не дивлячись ні на що . Не піддавайся на жодні пропозиції групи. Будь впевнений у собі і не змінюй

думку. Якщо можеш, привертай до себе увагу всіх, вихвалюючи свої успіхи, або розповідаючи про свою родину.

ЧЛЕН ГРУПИ 3.

Ти дочка багатого бізнесмена. В школі ти шукаєш перш за все розваг. Тема зустрічі тебе не цікавить. Пробуй змінити її на якусь цікаву тему (політика, шкільні плітки, мода).

ЧЛЕН ГРУПИ 4.

Тобі не цікаві збори. Ти хочеш швидше піти на футбол. Піддержуєш любую пропозицію. Аби швидше збори закінчились.

ЧЛЕН ГРУПИ 5.

Будь привітним до всіх. Старайся вислухати і зрозуміти представлені пропозиції та аргументи. Підтримуй і схвалюй ідеї колег.

(До спостерігачів): За хвилину матимемо можливість побачити типові збори. Ваше завдання – слідкувати за її перебігом. Зверніть особливу увагу на поведінку учасників (жести, міміка, задіяність в роботі групи і т.п.). Задумайтесь, яку роль відіграє кожен учасник в групі. Свої спостереження занотуйте на аркуші паперу, оскільки після закінчення зборів, ви представите свої спостереження всій групі.

6. Вправа “Побудуй вежу”.(10 хв.)

А тепер кожній команді дається газети та скотч. Вам потрібно побудувати вежу за 10 хвилин не розмовляючи. Я хочу щоб ваша вежа була оригінальною за формою, високою та міцно побудована (щоб вона могла стояти без підтримки). В кожній команді вибирається по одному спостерігачу. Спостерігач не приймає участь в будівництві, а спостерігає за роботою команди.

ІНСТРУКЦІЯ ДЛЯ СПОСТЕРІГАЧА : Після закінчення будівництва, ти повинен представити свої спостереження, хто був керівником, хто слідкував за часом, чи всі приймали участь в будівництві, чи виникали в процесі роботи суперечки або спірні питання, якою була атмосфера в групі під час роботи.

III. Заключна частина

7. Вправа“ Мозковий штурм”

Наш тренінг закінчується, в ньому ви були учасниками різних інтерактивних вправ. Набули певних нових знань про людину-лідера. І тепер я вам пропоную записати на хмаринках риси характеру, якими повинен володіти лідер.

Отже робимо ВИСНОВКИ : *Ви написали портрет ідеального лідера, але нам відомо, що ідеальних людей немає. Однак ви повинні виховувати в собі лідера. Щоб до вашої точки зору прислухались. Щоб вас поважали. Щоб у вас було багато друзів.*

Пам'ятайте “Лідерами не народжуються, лідерами стають.”
Я бажаю вам бути ідеальними лідерами. Вдачі вам !